

[Arbejds- og Socialministeren.]

fremstætte nogle Bemærkninger om den hidtil gældende Lov og de derigennem opnaaede Resultater.

Loven af 13. April 1938 omfattede foruden Reglerne om Ungdomsforanstaltninger, som nu indeholdes i Lov af 11. November 1940 om Ungdomslejre, dels Bestemmelser om Nødhjælpsarbejder, dels Bestemmelser om Beskæftigelsesforanstaltninger for langvarigt arbejdsløse. For saavel Nødhjælpsarbejderne som Beskæftigelsesforanstaltningerne gælder det i Dag, at Arbejdstiden skal være 36 Timer ugentlig, at Arbejderne skal henvises dertil af den offentlige Arbejdsanvisning, og at Lønnen skal fastsættes efter de almindeligt gældende Overenskomster.

Til Beskæftigelsesforanstaltninger er der siden Vedtagelsen af Loven af 1937 i alt stillet et Beløb af 50 Mill. Kr. til Socialministerens Raadighed, og af dette Beløb er der til Dato disponeret over 40 Mill. Kr.

Med Hensyn til Arten af de iværksatte Arbejder kan jeg oplyse, at Beskæftigelsesforanstaltningerne, saaledes som det ogsaa forudsættes i den nugældende Lov, har været Arbejder af mere almen Interesse og af et vist større Format, saasom Vej-arbejder, nogle Banearbejder, en Række Arbejder i Statsskovene, Havnearbejder og Kystsikringsarbejder, Afvandingsarbejder og endelig de af Hedeselskabet ledede Læplantningsarbejder.

Nødhjælpsarbejderne har været af mere lokal Karakter. Jeg skal nævne Park-anlæg, mindre Vejanlæg, Tilvejebringelse af Sportspladser m. v. Jeg kan i øvrigt henviser til Bilag 1 og 2 til Lovforslaget ved dets Fremsættelse i det andet høje Ting og navnlig til den paa et selvstændigt Blad optrykte Tabel, hvori Ministeriet har samlet og kompletteret Oplysningerne i de to nævnte Bilag.

Til de saaledes godkendte Beskæftigelsesforanstaltninger og Nødhjælpsarbejder er der i den forløbne Tid blevet henvist 23 000 Personer, og de henviste har hovedsagelig været langvarigt arbejdsløse. 25 pCt. af samtlige henviste Arbejdere har været beskæftiget den fulde Tid, 6—9 Maaneder, og den gennemsnitlige Arbejdsperiode for samtlige henviste har udgjort 4 Maaneder. Selv om der saaledes i ikke ringe Grad har været gjort Brug af den gældende Lov, har dog den stigende Arbejdsløshed efter Regeringens Opfattelse gjort det paakrævet, at Loven ikke blot faar sin Gyldighedstid forlænget, men tillige udvides.

Det fremsatte Lovforslag tager da ogsaa Sigte paa en saadan Udvidelse, navnlig derved, at der stilles større Midler til Arbejdsministerens Raadighed, og at Kredsen af de Arbejdere, som kan henvises, gøres større. Man har saaledes forladt det hidtil opstillede Krav om, at Personer for at blive henvist skal være langvarigt arbejdsløse, og har i Stedet opstillet som Vilkaar for Henvisningen, at de paagældende skal have været ledige i mindst 4 Maaneder i det sidste Aar. Man har dog fastholdt Kravet om, at de længst arbejdsløse stadig væk skal henvises først. Henvisningen af arbejdsløse sker i øvrigt efter det Princip, at de Forsørgere i Alderen 18—60 Aar og de Ikke-Forsørgere i Alderen 50—60 Aar, der bor i Nærheden af Arbejdsstedet, henvises først.

Under Forhandlingerne vedrørende Lønnen til de henviste arbejdsløse er det stærkt fremhævet, at man paa den ene Side burde sikre de henviste Arbejdere en vis Mindsteløn, men at man paa den anden Side maatte erindre, at det drejer sig om Arbejder af ekstraordinær Karakter, Arbejder, som Staten med store økonomiske Ofre sætter i Gang, og at det derfor ikke er urimeligt, at Lønnen bliver noget mindre end ved ordinært Arbejde. Herved vil man fastholde det Hovedsynspunkt, som ogsaa har ligget til Grund for den hidtidige Lovgivning paa dette Omraade, at de henviste Arbejdere fortsat selv bør være interesserede i at overgaa til Arbejde paa det frie Arbejdsmarked.

Ved Lovforslagets Fremsættelse indeholdt det Bestemmelser om bestemte Ugelønninger, fastsat henholdsvis for Storkøbenhavn, Købstæderne og Landkommunerne. Under Behandlingen af Lovforslaget i det andet høje Ting er Lovreguleringen imidlertid blevet ændret paa dette Punkt, idet man har ment, at den faste Ugeløn vilde skabe forskellige Vanskeligheder ved Lovens Gennemførelse. Lovforslagets § 4, 2det Stykke, fastsætter nu Arbejdstiden til 40 Timer ugentlig og Arbejdslønnen for Storkøbenhavn med Zoner til 1 Kr. 30 Øre pr. Time, for Købstæder med Zoner og de større bymæssige Bebyggelser 1 Kr. 20 Øre pr. Time samt for Landet 1 Kr. 10 Øre pr. Time; til de saaledes for 40 Timers Arbejde opnaaede Lønninger ydes der af Staten et Tilskud paa henholdsvis 5 Kr., 4 Kr. 50 Øre og 4 Kr. ugentlig. Til de Arbejder, der paa Grund af daarligt Vejr, Søgne-Helligdage o. lign. har mindre end 40 Timers Arbejde pr. Uge, ydes et yderligere Tilskud